

Кръгова икономика и новия пакет с промени в европейското законодателство

Предпоставки за промени в Европейското законодателство

- Нарастване на образуваните отпадъци - 2,5 млрд. тона, от които 1,6 млрд. тона не са били повторно употребени или рециклирани
- Нисък % на рециклиране (43%) от битовите отпадъци
- Висок % депонирани (31%) и изгорени (26%).
- Огромни разлики в практиките на страните –членки.Само в 6 държави от ЕС са депонирани под 3%, 18-над 50% и други над 90
- Подобренieto в управлението на отпадъците - допълнителен напредък в ресурсната ефективност с важни икономически, екологични и социални ползи.
- Отпадъците – основен ресурс в рамките на една кръгова икономика, при която „се затваря цикълът“.
- Нужна е ревизия на докладваните данни, която налага промяна в директивите, регулиращи управлението на най-масовите рециклируеми отпадъци

- **Кръговата икономика**- нов тип комплексна концепция, обхваща различни типове материали, продукти и участници, различни фази на продукта и веригата на добавена стойност, целяща непрекъснато повторно въвеждане на материалите в различни бизнес дейности, продукти и вериги на добавени стойности.

От линеен модел

ОТПАДЪЦИ

Към кръгова икономика.....

CIRCULAR ECONOMY
saving resources, creating jobs

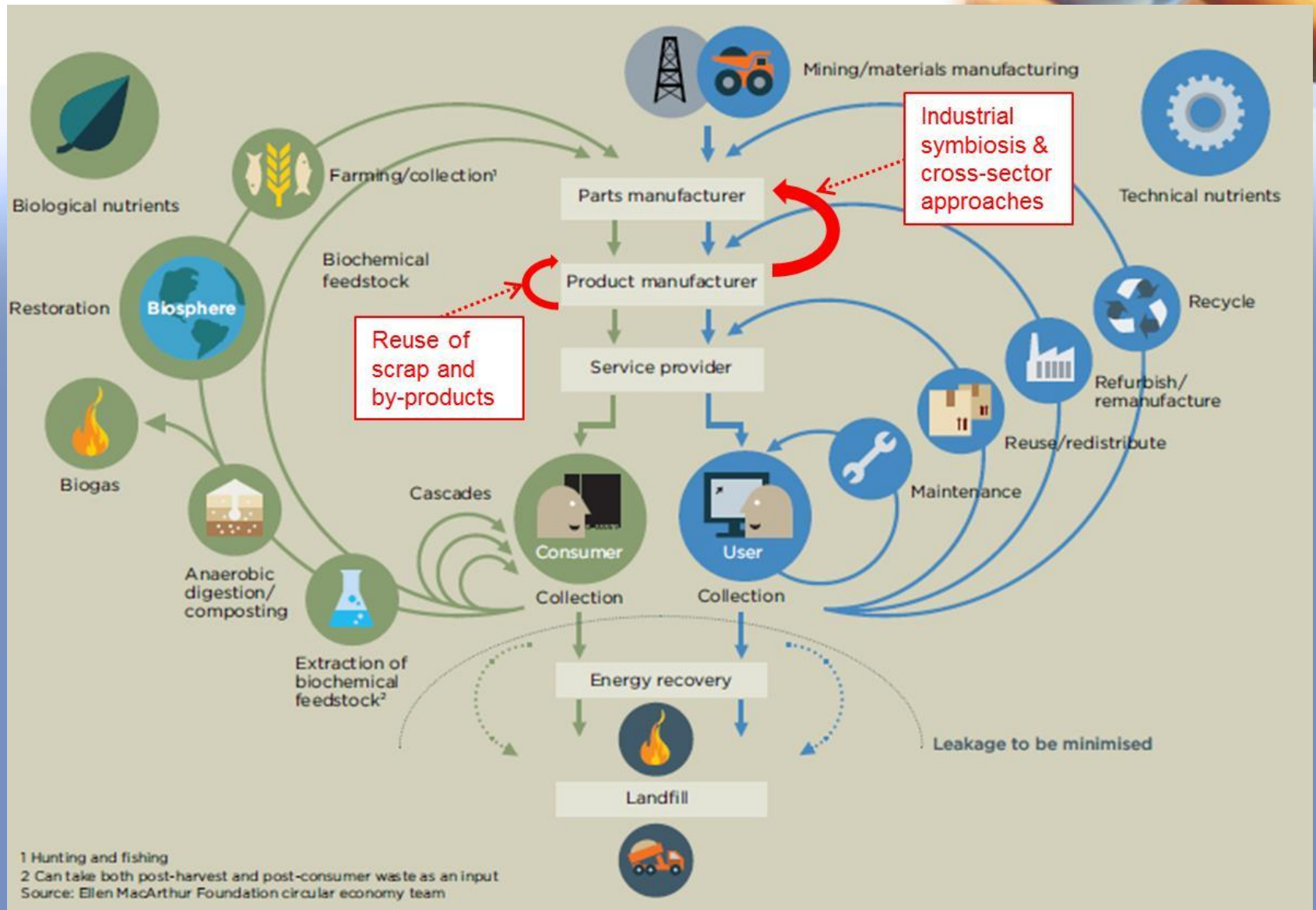
Категории ресурси

- **Две категории ресурси:**

1. **Технически ресурси:** минерали, метали, полимери, сплави и въглеродородни деривати, които не са биоразградими и са резултат от преработката на ограничени ресурси.

2. **Биологични ресурси** - от биологичен произход, които обикновено са нетоксични и възобновяеми и могат да бъдат върнати в биосферата

1 Hunting and fishing
2 Can take both post-harvest and post-consumer waste as an input
Source: Ellen MacArthur Foundation circular economy team

Кръгова икономка - принципи

- Съхраняване и оптимизиране на използването на природните ресурси чрез предотвратяване на тяхното изчерпване и балансиране на използването на възобновяемите източници на ресурси
- Оптимизиране на ресурсите чрез вкарване на продукти, компоненти и материали в многократни цикли на техническите и биологичните ресурси
- Увеличаване на ефективността чрез идентифициране и отстраняване на негативните външни въздействия

Различен потенциал за вкарване в кръговата икономика

- Автомобили
- ЕЕЕО
- Опаковки
- Строителни материали
- Мебели
- Хранителни продукти
- Текстил
- Биоотпадъци

Potential for circular business practices¹

High

Low

Low

High

Opportunity captured today¹

Основни цели

- Намаляване на зависимостта на европейската икономика от внос на суровини чрез повторно използване на вторичните суровини
- Намаляване на административната тежест, особено за малките организации или предприятия, опростяване и по-добро прилагане
- Създаване на работни места — повече от 170 000 преки работни места биха могли да се създадат до 2035 г.
- Намаляване на емисиите на парникови газове — отделянето на повече от 600 млн. тона парникови газове би могло да се предотврати в периода от 2015 г. до 2035 г.
- Положително отражение върху конкурентоспособността на секторите на ЕС, свързани с управлението на отпадъците и рециклирането, както и върху производствения сектор в ЕС (по-добри режими на разширена отговорност на производителя, по-малко рискове във връзка с достъпа до суровини);

План за действие на ЕК

- **Преработено законодателно предложение** относно отпадъците
- **Подобрено сътрудничество с държавите членки** в областта на отпадъците и борба с незаконния превоз на излезли от употреба моторни превозни средства
- **Производство** – бъдещи продуктови изисквания, **Директивата относно екопроектирането, Регламента относно телевизорите и мониторите** **Насоки за най-добрите практики** в плановете за управление на минните отпадъци
- **Потребление** -хоризонтални изисквания за предоставянето на информация относно възможностите за поправка в контекста на екопроектирането, по-голямо интегриране на изискванията за кръговата икономика в екологосъобразните обществени поръчки, активно обучение
- **Регламент за торовете и изисквания за повторно използване на водата**

План за действие на ЕК

- **Пазар за вторични суровини – стандарти за качество за вторичните суровини (по-специално за пластмасите)**
- **Секторни действия -стратегия за пластмасите в кръговата икономика 2017 г.**
- **Хранителни отпадъци - обща методология и показатели**
- **Основни суровини -доклад относно основните суровини и кръговата икономика, Европейски стандарти на материалите от рециклиране на електронните отпадъци, отпадъците от батерии и др.**
- **Отпадъци от строителство и събаряне - за рециклиране**
- **Биомаса и био-материали**
- **Иновации и инвестиции**

Инициатива „Промисленост 2020 и кръговата икономика“ в рамките на програма „Хоризонт 2020“

Пилотен проект за „сделки за иновации“ с цел премахване на възможните регулаторни пречки пред новаторите

Промени в директиви: 2006/66/ЕО –относно НУБА,
2000/53/ЕО –относно ИУМПС, Директива
2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и
електронно оборудване -промени

- Отчетена е нуждата от подобряване качество на докладваните данни
- Периодичност на докладване на 18 месеца и формат на докладване
- Доклади за проверка на качеството на данните
- Комисията извършва преглед на данните и изготвя доклади относно резултатите от направения преглед на организацията на събирането на данните, на източниците на данните и на методиката, използвана в държавите членки, както и на пълнотата, надеждността, навременността и последователността на тези данни.
- Унифициране на методите на докладване

Директива 1999/31/ЕС относно депониране на отпадъци

- Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят до 2030 г. количеството на депонираните битови отпадъци да бъде намалено до 10 % от общото количество образувани битови отпадъци.
- На Естония, Гърция, Хърватия, Латвия, Малта, Румъния и Словакия може да бъдат предоставени пет допълнителни години за постигането на целта, с възможност за преразглеждане на процентите до 20% в определени срокове и при спазване на определени процедури.
- Доклад за ранно предупреждение:
- Комисията, в сътрудничество с Европейската агенция за околна среда, изготвя доклад относно напредъка във връзка с постигането на целите, не по-късно от три години преди всеки от посочените в тези разпоредби срокове.
- Докладите по параграф 1 включват: а) оценка на постигането на целите от всяка държава членка; б) списък на държавите членки, за които съществува риск да не постигнат целите в рамките на съответните срокове, като този списък се придружава от подходящи препоръки към съответните държави членки.“;

Основни моменти в измененията на Директива 2008/98/ЕС относно отпадъците

- Уеднаквяване на определенията
- По-висока цел във връзка с подготовката за повторна употреба и с рециклирането на битовите отпадъци, а именно — 65% до 2030 г.
- Допълване на разпоредбите относно рециклиране на строителни отпадъци
- Постигане на по-голямо хармонизиране и опростяване на правната рамка относно статуса на странични продукти или за край на отпадъка
- Въвеждане на нови мерки за насърчаване на предотвратяването на образуване на отпадъци, включително по отношение на хранителните отпадъци, и на повторната употреба
- Въвеждане на минимални изисквания към функционирането на режимите на разширена отговорност на производителя
- въвеждане на система за ранно предупреждение, за да се извършва мониторинг на изпълнението на целите във връзка с рециклирането
- Опростяване и рационализиране на задълженията за съобщаване на данни

Уеднаквяване на определенията

- Битови отпадъци
- Неопасни отпадъци
- Био-отпадъци
- Отпадъци от строителство и разрушаване
- Насипване (материално оползотворяване на СО)
- Подготовка за повторна употреба – извършва се от **признат** оператор
- „Краен процес на рециклиране“ е процесът на рециклиране, започващ тогава, когато вече не е необходима допълнителна дейност по механично сортиране и отпадъчните материали постъпват в производствен процес и действително се преработват в продукти, материали или вещества

Цели за рециклиране – строителни отпадъци

- Отпадъци от строителство и разрушаване за които следва да бъде осигурено отделяне и сортиране най-малко за:
- *дървесина, инертни материали, метали, стъкло и гипс.*
Липсва – асфалт (предложение да бъде добавен тъй като е с огромен потенциал за рециклиране)
- **Цел:**
- **до 2020** г. подготовката за повторна употреба, рециклирането и насипването на неопасни отпадъци от строителство и разрушаване, с изключение на материали в естествено състояние, определени в категория 17 05 04 в списъка на отпадъците, следва да се увеличат най-малко **до 70 % от теглото**

Цели за рециклиране – строителни отпадъци

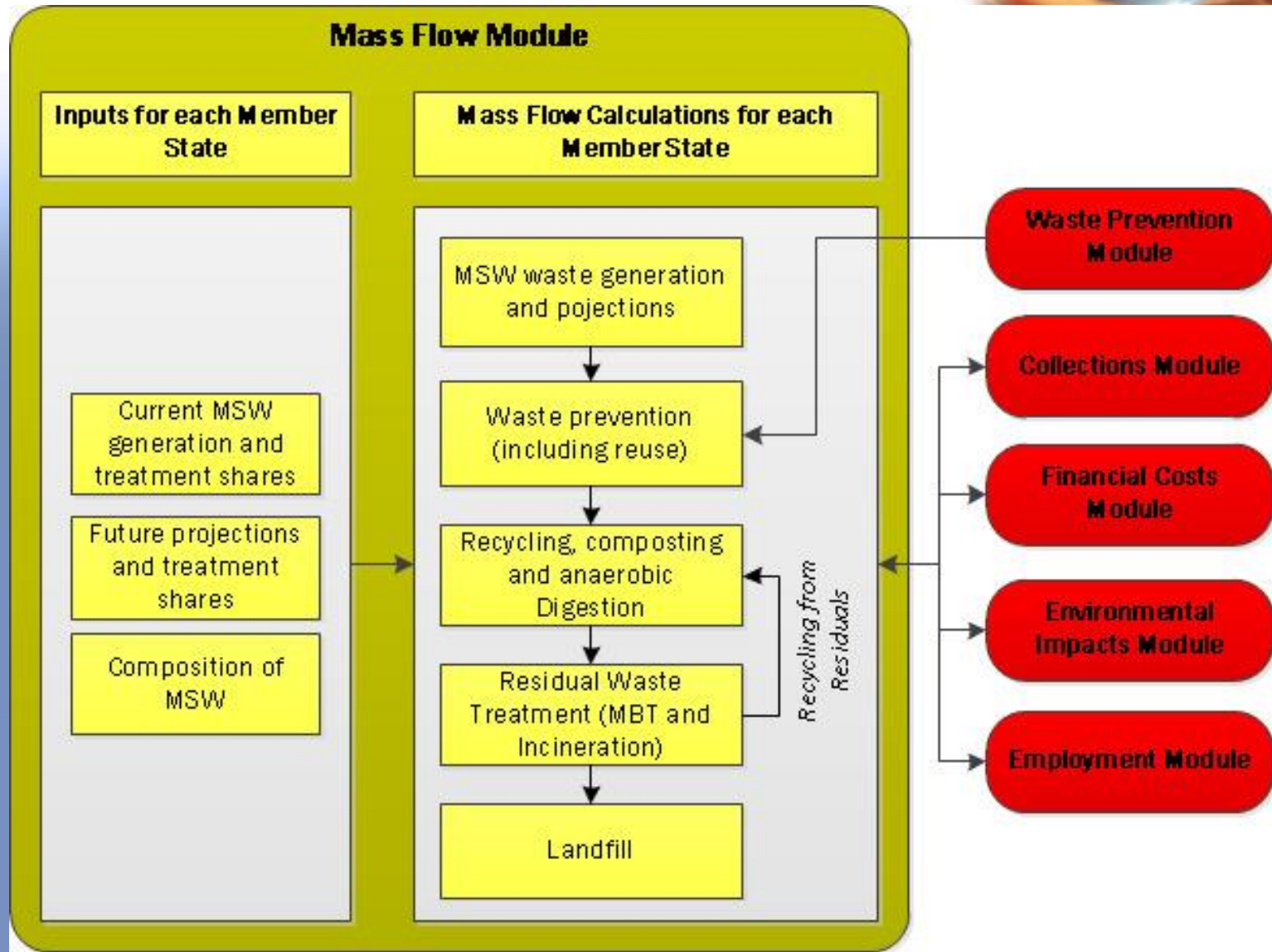

Цели за рециклиране – битови отпадъци

- **до 2025 г.** подготовката за повторна употреба и рециклирането на **битови отпадъци** следва да се увеличат най-малко **до 60 %** от теглото;
- **до 2030 г.** - подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци следва да се увеличат най-малко **до 65 %** от теглото
- **Нов момент** – единен метод за изчисляване за всички страни членки
- **Битови отпадъци, от различни източници, влизащи в методиката за изпълнение на целите за рециклиране и подготовка за повторна употреба:**
 - а) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от домакинства, включително:
 - хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, био-отпадъци, дървесина, текстил, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори,
 - едрогабаритни отпадъци, включително електродомакински, уреди, дюшеци, мебели,
 - градински отпадъци, включително листа, отпадъци при косене на трева;
 - б) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от друг източници, подобни по естество, състав и количество на отпадъците от домакинства;
 - в) отпадъци при почистване на пазари и отпадъци вследствие на услугите по почистване на улиците, включително метене на улиците, съдържанието на контейнерите за отпадъци, отпадъци от поддръжката на паркове и градини.

Модел за изчисляване на целите

Цели за рециклиране – битови отпадъци, правила за постигане и отчитане

- **Правила относно постигане на целите за битови отпадъци:**
 - а) теглото на рециклираните битови отпадъци се разбира като теглото на входящите отпадъци, включвани в **крайния процес на рециклиране**;
 - б) теглото на **подготвените за повторна употреба** битови отпадъци се разбира като теглото на битовите отпадъци, които са оползотворени или събрани **от признат оператор, осъществяващ подготовка за повторна употреба** (Възможно е в рамките на признати схеми за обратно изкупуване –ако съществуват).
- **Сортиране** Теглото на изходните материали от каквато и да е дейност по сортиране може да бъде отчетено като тегло на рециклирани битови отпадъци, при условие че:
 - а) тези изходни отпадъци се изпращат за включване в краен процес на рециклиране;
 - б) теглото на материалите или веществата, които не се подлагат на краен процес на рециклиране и които се обезвреждат или се подлагат на оползотворяване на енергия, остава под 10 % от общото тегло на отпадъците, отчетени като рециклирани.

Цели за рециклиране – битови отпадъци, правила за постигане и отчитане

Формула, за изчисление на целите, посочена в приложение VI към Директивата.

За изчисляването на коригирания процент на рециклиране и подготовка за повторна употреба в съответствие с член 11, държавите членки трябва да използват следната формула:

$$E=(A+R)*100/(P+R)$$

E: коригиран процент на рециклиране и подготовка за повторна употреба за дадена година;

A: тегло на рециклираните или подготвени за повторна употреба битови отпадъци за дадена година;

R: тегло на подготвените за повторна употреба продукти и компоненти за дадена година;

P: тегло на образуванияте битови отпадъци за дадена година.

Промени в Директива 94/62/ЕС относно отпадъци от опаковки

Цели за рециклиране и подготовка за повторна употреба на опаковки – сравнителна таблица

	Не по-късно от 31 Декември 2008	Не по-късно от 31 Декември 2025г.	Не по-късно от 31 Декември 2030г.
Обща цел за рециклиране и подготовка за повторна употреба	Между 55% минимално и 80% максимално от теглото на всички опаковки	65% от теглото на всички опаковки	75% от теглото на всички опаковки
Пластмаса	22,5%	55%	55%
Дървесина	15%	60%	75%
Черните метали	50% общо за метали	75%	85%
Алуминий		75%	85%
Стъкло	60%	75%	85%
Хартия и картон	60%	75%	85%

Промени в Директива 94/62/ЕС относно отпадъци от опаковки

- **Промени в отчитаните материали:**

Целите за „Метал“ се заменя с „Черни метали“ и „Алуминий“;

- **Формула** за изчисляването на коригирания процент на рециклиране и подготовка за повторна употреба в съответствие с член 11, държавите членки трябва да използват следната формула:

$$E=(A+R)*100/(P+R)$$

E: коригиран процент на рециклиране и подготовка за повторна употреба за дадена година на отпадъците от опаковки;

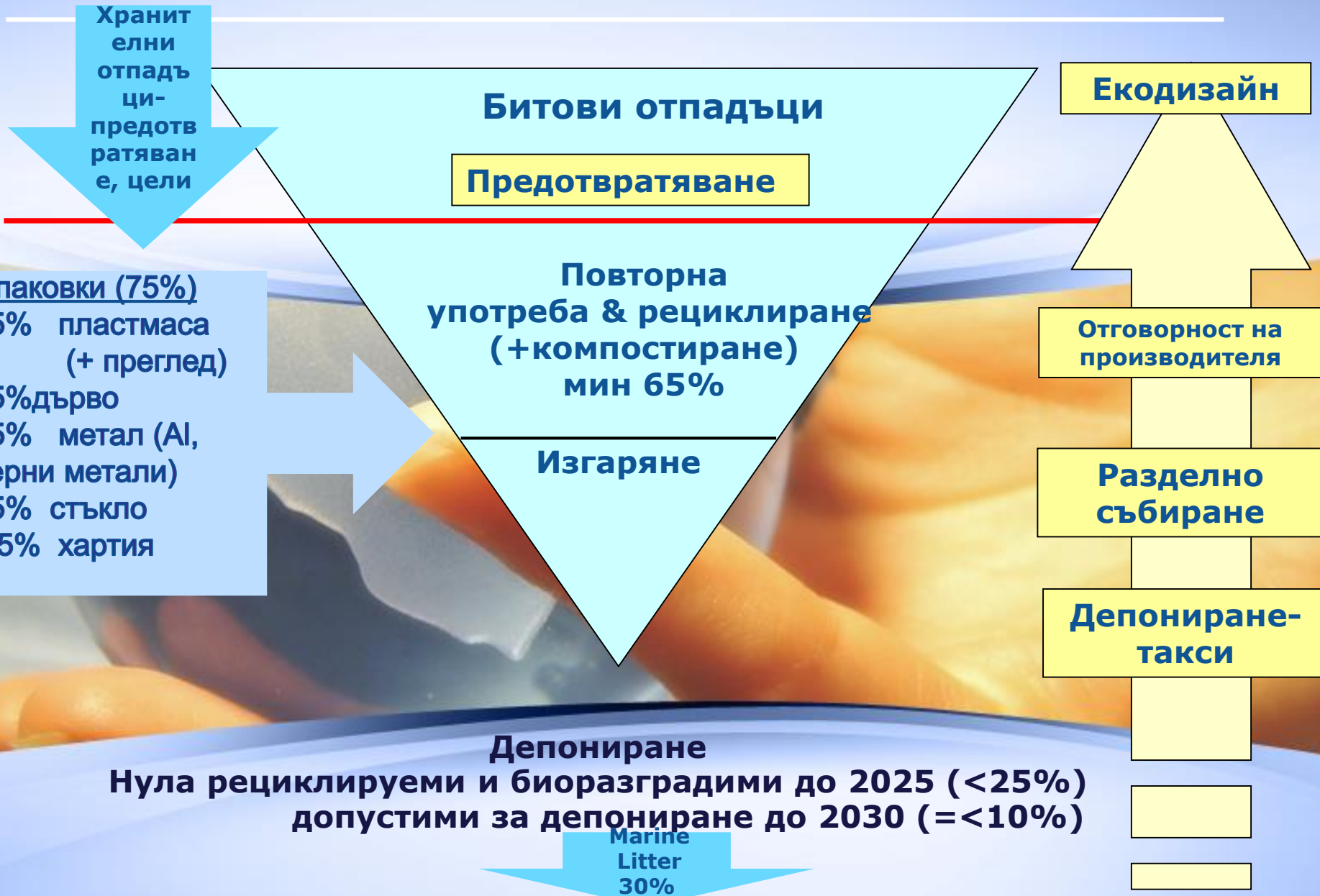
A: тегло на рециклираните или подготвени за повторна употреба отпадъци от опаковки за дадена година;

R: тегло на подготвените за повторна употреба продукти и компоненти за дадена година;

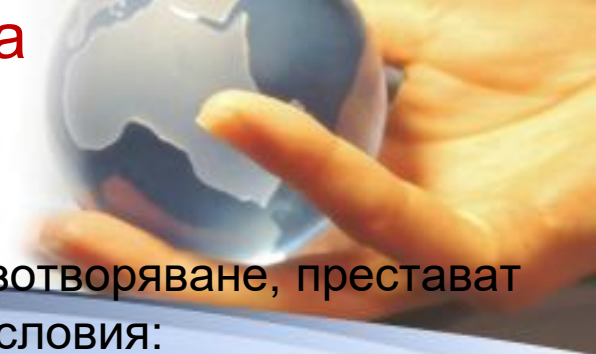
P: тегло на образуваните отпадъци от опаковки за дадена година.

2030 –

Цели за отпадъци

Хармонизиране и опростяване на правната рамка относно статуса на странични продукти или за край на отпадъка

- Отпадъците, които са подложени на дейност по оползотворяване, престават да се считат за отпадъци, ако отговарят на следните условия:
 - а) веществото или предметът може да се използва за специфични цели
Отпада: “за това вещество или предмет съществува пазар или търсене”;
- На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове, за да определя подробни критерии относно статус край на отпадъка по отношение на определени отпадъци. Тези подробни критерии включват пределно допустими стойности за замърсителите, когато това е необходимо, и отчитат вероятни вредни въздействия на веществото или предмета върху околната среда.
- Отпадъци, които прилагайки разпоредбите за край на отпадъка са престанали да се считат за отпадъци, може да се разглеждат като **подготвени за повторна употреба, рециклирани или оползотворени за целите на изчисляването на степента на постигане на целите**, посочени съответно в настоящата директива, в Директива 94/62/ЕО, Директива 2000/53/ЕО, Директива 2006/66/ЕО и Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета(*), **ако са били подложени на подготовка за повторна употреба, рециклиране или оползотворяване в съответствие с посочените директиви**

Предотвратяване на отпадъците – огромен потенциал с ниски разходи

- ***Мерки за предотвратяване образуването на отпадъци:***
- Насърчава се използването на продукти, които позволяват ефективно използване на ресурсите и които са трайни, могат да бъдат ремонтирани и рециклирани;
- Набелязвани са и се проследяват продукти, представляващи основни източници на суровини, които са от голямо значение за икономиката на съюза;
- Насърчаване създаването на системи за популяризиране на дейностите по повторна употреба, включително и по-специално на електрическо и електронно оборудване, текстил и мебели;
- Намаляване на образуването на отпадъци при процеси, свързани с промишленото производство, добива на минерали и строителството и разрушаването, като се отчитат най-добрите налични техники;
- Намалява се образуването на хранителни отпадъци в първичното производство, преработването и промишленото производство, при търговията на дребно и разпространението по друг начин на храни, в ресторантите и заведенията за хранене, както и в домакинствата.

Предотвратяване на отпадъците –огромен потенциал с ниски разходи

Мерки за предотвратяване образуването на отпадъци:

- Държавите членки упражняват мониторинг и оценяват прилагането на мерките за предотвратяване на отпадъци.
 - Използват подходящи качествени или количествени показатели и цели,
 - Хранителните отпадъци - мониторинг и оценка на прилагането на своите мерките за предотвратяване въз основа на единни методики.
 - Комисията приема акт за изпълнение за определяне на обща методика за еднакво измерване на нивата на хранителните отпадъци включително минимални изисквания за качество.
- Ежегоден доклад се публикува от Европейската агенция за околна среда с мерките по предотвратяването на образуването на отпадъци за всяка държава членка поотделно и **напредъка**, който е осъществен в посока на прекъсване на връзката между образуването на отпадъците и икономическия растеж и във връзка с прехода към кръгова икономика.“;

Уеднаквяване на базата за прилагане на разширена отговорност на производителя

- Ясно дефиниране на ролите и отговорностите на:
 - производителите на продукти, които пускат стоки на пазара на ЕС,
 - на организациите, носещи разширената отговорност на производителя от тяхно име,
 - на частните или публични оператори, действащи в областта на отпадъците,
 - на местните органи и когато е целесъобразно, на признатите оператори,
 - осъществяващи подготовка за повторна употреба;
- Еднакво третиране и недискриминация на производителите на продукти и по отношение на малките и средните предприятия.
- **Информираност на притежателите на отпадъци**, за които се отнасят режимите на разширена отговорност на производителя и **създаване на стимули** за участие в създадените системи за разделно събиране (икономически стимули)

Уеднаквяване на базата за прилагане на разширена отговорност на производителя

Системите на РОП е необходимо да:

- а) имат ясно дефиниран обхват на дейността от географска гледна точка;
 - б) разполагат с необходимите оперативни и финансови средства, за да изпълнява своите задължения, произтичащи от разширената отговорност на производителя;
 - в) въвеждат подходящ механизъм за самоконтрол, подкрепен от редовни независими одити, за оценяване на:
 - финансовото управление на организацията,
 - качеството на данните, събирани и съобщавани от производителите
 - г) правят публично достояние информацията относно:
 - режима на собственост и членството,
 - финансовите вноски, плащани от производителите,
- процедурата по подбор на операторите по управление на отпадъците.***

Уеднаквяване на базата за прилагане на разширена отговорност на производителя

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират че:

- **Финансовите вноски, плащани от производителя произтичащи от РОП** покриват изцяло разходите по управлението на отпадъците от продуктите, които той пуска на пазара
- Финансовите вноски са съобразени така, че да се основават на реалните разходи, свързани с края на жизнения цикъл на отделните продукти или групи от сходни продукти, по-специално като се отчита тяхната пригодност за повторна употреба и рециклиране;
- Финансовите вноски се основават на оптимизираните разходи за предлаганите услуги в случаите, когато публични оператори по управление на отпадъците отговарят за изпълнението на оперативните задачи от името на участващите в режима на разширена отговорност на производителя

Уеднаквяване на базата за прилагане на разширена отговорност на производителя

Държавите членки създават:

- Нормативна уредба за мониторинг на изпълнението на задължения, произтичащи от разширената отговорност на производителя,
- Механизъм, гарантиращ че финансовите средства са правилно използвани и че всички действащи лица, участващи в изпълнението на режима, съобщават надеждни данни.
- Независим орган, който да осъществява надзор над изпълнението на задълженията, произтичащи от разширената отговорност на производителя в случаите, когато на територията на държава членка няколко организации изпълняват от името на производителите задълженията, произтичащи от разширената отговорност на производителя,
- Платформа, за редовен диалог между заинтересованите страни, включително частните или публични оператори, действащи в областта на отпадъците, местните органи и ако е приложимо, признатите оператори, осъществяващи подготовка за повторна употреба.

Обмен на информация

- Отчетени са огромни разлики в прилаганите практики
- Нужен е по-лесен достъп до работещи практики, които гарантират постигане на резултати
- Комисията организира обмен на информация между държавите членки и действащите лица, участващи в режими на отговорност на производителя, относно:
 - практическото прилагане на изискванията, относно най-добрите практики за осигуряване на подходящо управление и трансгранично сътрудничество в рамките на режимите на разширена отговорност на производителя.
 - обмен на информация относно организационните характеристики и мониторинга на организациите за отговорност на производителите,
 - подбора на операторите по управление на отпадъците и предотвратяването на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци.
- Комисията публикува резултатите от обмена на информация.
- **Нови възможности:** Осигуряване на възможност за сравнимост между прилагани практики, разходи, събирани такси, отчетени данни ефект, върху околната среда, конкурентна среда

Посока.....

- Изискват се амбициозни действия, свързани с мобилизация на всички икономически, законови, финансови и политически мерки за постигане на поставените цели, хармонизиране на изискванията
- Всички заинтересовани страни привлечени
- Основни инструменти:
 - Иновации – стимули и насърчаване
 - Продукт – нов дизайн
 - Потребители- нов тип поведение
 - Нови бизнес модели
- Засилване на ролята на разширена отговорност на производителя и икономически инструменти, свободна конкуренция между бизнес субектите, заплащане според количеството отпадък
- Колко ще струват мерките за европейския бизнес и граждани:
 - Райони под 20 000 Евро БВП на жител ще имат проблем
 - БВП на жител в България -6835,95 Евро

Бариери

- Липсата на познания и инвестиции в продуктов дизайн и производство, базирано на кръгова икономика;
- Липса на публичност и информираност за бизнеса и благоприятна среда за създаване на междусекторни връзки
- Неефективно работещи системи под разширена отговорност на производителя
- Липсата на разделяне на отпадъците при източника (особено за хранителни отпадъци и опаковки)
- Липсата на устойчиви стимули за кръговата икономика в обществените поръчки
- Липсата на инвестиции и иновации в областта на инфраструктура за рециклиране и оползотворяване на отпадъци
- Слабости в последователността на политиката (например за производство на биоенергия и отпадъчни политики);

Ситуация в България

- Цели за битови отпадъци:
 - ✓ **до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 % от общото им тегло.**
 - ✓ **до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 % от общото им тегло.**
- Изпълнение към 2014 г. - над 50% на национално ниво (по метод II, според проучване на ЕК)*
- Цели за опаковки- изпълнени
- Поставени цели за разделно събиране и оползотворяване на битови био-отпадъци : до 2020 - 50%, до 2025 – 70% разделно събрани и оползотворени от образуваните био-отпадъци през 2014г.
- Цели за събиране и рециклиране на ИУЕЕ- изпълнени
- Цели за НУБА -изпълнени
- Цели за рециклиране на ИУМПС – 94% за 2013 г. рециклиране и повторна употреба, при не по-малко от 85% - нормативно установени (рекорд за ЕС)
- Цели за събиране на масла- изпълнени
- Икономически инструменти – въведени. Висока събираемост на отчисления за депониране с източник на събиране -”такса-смет”, заплащана от гражданите и бизнеса.

Ситуацията в България

- Не заплащане на “такса-смет” според количеството отпадъци от гражданите и бизнеса
- Заплащане на повече от 60% от “такса смет” от бизнеса при генериране на не повече от 20% от образуваните битовите отпадъци в общините
- Икономически инструменти - “отчисленията за депониране“ са нов фонд за финансиране на дейности, извън нормативно определените, които повишават “такса-смет”
- Не разпознаване на системите за РСО като източник за намаляване на “такса – смет” за гражданите и бизнеса (10 Евро на жител/годишно е такса-опакровка в ЕС при 10 000 Евро годишно, похарчени за опаковани стоки). Средно 40% от обема на БО са отпадъците от опаковки.
- Липса на мотивация и стимули за намаляване на образуваните отпадъци, поради не заплащане на “такса –смет”, според количеството образувани битови отпадъци
- В населените места без РСО, “такса-смет” е по-висока за гражданите и бизнеса, поради липса на решение за намаляване на отпадъците, които се изхвърлят в контейнерите за битови отпадъци
- Нарастване на разходите за отпадъци за бизнеса и гражданите без реален ефект в подобряване на системите за разделно събиране и рециклиране

Ситуация в България – системи за разделно събиране на хартия, пластмаса, картон и метал и повторна употреба

- Системите за разделно събиране на хартия, пластмаса, стъкло, метал, дърво от опаковки и други източници работят без ясно формулиране на отговорностите на общините и организациите по оползотворяване
- Рециклируемите отпадъци се изваждат безконтролно от контейнерите за разделно събиране и се предават в пунктове за събиране, което изцяло компрометира системите за разделно събиране
- В изпълнение на целите за опаковки организациите по оползотворяване на опаковки се налага да купуват отпадъци от пунктове, които приемат отпадъци извадени от контейнери
- **Резултат** –финансовия ресурс на организациите, който се осигурява от гражданите и бизнеса се разпилява за тройно заплащане-за вдигане на празни контейнери за РСО, за обратно изкупуване от пунктове, за сортиране на смесен отпадък, в който присъстват опаковки
- ***Липсва проучване на потенциала за повторна употреба на текстил, едрогабаритни отпадъци, ЕЕО и др. и концепция за необходимия брой на центрове за подготовка за повторна употреба на територията на Р България***

Ситуация в България – нормативната база по отпадъци от опаковки- бариера в достъпа на гражданите до РСО

- Липсва ясна оперативна и финансова отговорност на производителите във функционирането на системите в обхвата на РОП. Грешна е концепцията за критерии за обхванато население
- Нормативно е допустимо не всички населени места в Р България да са обхванати от РСО. Населени места под 5000 жители – липсва законово задължение за изграждане на система за РСО
- Достъпът на българските граждани до системи за РСО, респективно до рециклиране е от 50 до 100 пъти по-малък от Европейските държави:
 - Броят на контейнерите по наредбата за опаковки е от 400 до 800 жители за един контейнер
 - В Европейските държави 8-12 жители се обслужват от една точка с 4 контейнера
- Не е въведен критерии за ефективност на сортиращите инсталации за опаковки, който следва да бъде не по-нисък от 70%, което мотивира съществуването на допустимо сортиране на смесени битови отпадъци
- Не са разделени целите за рециклиране опаковки с произход от: домакинства и бизнес източници (магазини и офиси) - мярка, която би довела до по-ниска такса смет за редица бизнес субекти, които в момента заплащат “такса-смет” именно за отпадъци от опаковки

Ситуация в България – системи за разделно събиране на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС

- Отказ от издаване от страна на МОСВ на разрешения за Организации по оползотворяване извън съществуващите такива за ИУМПС, което създава предпоставки за формиране на господстващо/монополно положение в бранша на определени субекти
- Концентриране на финансовия ресурс от разширена отговорност на производителя за ИУМПС в ръцете на определени бизнес субекти, които придобиват икономическо предимство
- Отказ от страна на МОСВ за издаване на разрешения на Ор Оп и след произнасяне от страна на ВАС, в полза на правния субект, (подад заявление за издаване на разрешение като Ор Оп за ИУМПС) обжалвал отказа
- Одиторските доклади на Ор Оп не са публични, поради което информацията за направените приходи, разходи за тон събран и рециклиран отпадък не е достъпна
- Не е ясно какво всъщност заплащат гражданите и бизнеса при закупуване на ЕЕО и батерии и акумулатори, масла, гуми

Ситуация в България – системи за разделно събиране на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС

- Не ясно защо таксата за ИУМПС, заплащана при първа регистрация на коли в пътна полиция (неправилно наричана еко-такса) е най-висока в Европа
- Голяма част от бизнеса, извършващ събирането и рециклирането на ИУМПС, няма достъп до финансовия ресурс и е неравно поставен в дейността си спрямо субектите, имащи достъп до финансовия ресурс на Ор Оп
- Издадени са разрешения от органите на МОСВ на оператори за третиране на ИУЕЕ, ИУМПС, НУБА и др. които не притежават необходимото оборудване и технологии, осигуряващи опазване на околната среда и изпълнение на целите за рециклиране, както и спазване на техническите изисквания и стандарти, заложиени в директивите и съответните наредби, с които те са транспонирани
- Гражданите разпознават единствено разделното събиране на НУБА и събирането на ИУМПС
- Системите за събиране на луминесцентни лампи и друго ЕЕО не се разпознават от българските граждани

Ситуацията в България

Ситуация в България – система за контрол

- **Осъществяван контрол!!!!**
- Контролът е сведен до отчитане и проверка на данни, които видимо се отнасят до практики, различни от Европейските държави
- Отчетността е фокусирана основно върху проверка на документи, които могат да се манипулират, а не върху резултати от реално и доказано събрани и рециклирани количества отпадъци
- Съществуващият модел е базиран на проверка от различни одитори, с неясни отговорности. Липсва методика и стандарт как и какво трябва да се проверява
- Неефективната система на одитиране води до изтичане на финансов ресурс без резултат
- ***Нужен НОВ подход - интелигентни системи за контрол на резултатите и достъпни за бизнеса и гражданите на Р България***

Ситуация в България – нужни са нови са нови решения

- *Интегриране на кръговата икономика в държавната политика по околна среда, енергетика, икономическо развитие, вътрешен пазар*
- *Широка информационна платформа за бизнеса с осигуряване на пълна прозрачност на взиманите решения във връзка с Кръговата икономика*
- *Прозрачност във финансовите ресурси и дейността на системите в EPR*
- *Нов начин на контрол на EPR-контрол на обективни данни*
- *Заплащане на “такса-смет“, според количеството отпадъци*
- *Съпричастност на общините и гражданите*
- *Обмен на работещи практики със страните от ЕС*
- *Правилно прилагане на икономическите инструменти*
- *Инвестиции в иновативни технологии и инфраструктура*

Благодарим Ви за вниманието!

